

[illegible]

Colofon

Titel

Onderzoek drop-outs in het jeugdvoetbal 2012, Gemeente Zwolle

Onderzoek en rapportage

Wouter de Groot, MSc.

Drs. Eralt Boers

Een onderzoek uitgevoerd door Kennispraktijk (www.kennispraktijk.nl) in samenwerking met SportService Zwolle (www.sportservicezwolle.nl). Kennispraktijk adviseert bedrijven, overheden en instellingen die zich bezighouden met sport & bewegen, onderwijs en gezondheid.

© 2012

Opdrachtgever

SportService Zwolle

Inhoud

<i>Inleiding</i>	<i>7</i>
Aanleiding en context	7
Doelstelling	7
Onderzoeksmethode.....	8
Leeswijzer	9
 <i>1. Beschrijving onderzoeksgroepen.....</i>	<i>11</i>
1.1 Respons en representativiteit drop-outs en potentiële drop-outs	11
1.2 Respons en representativiteit sportverenigingen	12
 <i>2. Resultaten</i>	<i>13</i>
2.1 Resultaten drop-outs	13
2.2 Resultaten potentiële drop-outs	31
2.2 Resultaten verenigingen	40

3. Conclusies	47
3.1 Een negatieve sfeer in een team is een belangrijke reden om te stoppen met voetballen bij een vereniging	48
3.2 Jeugd vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar hun mening	48
3.3 Teveel aandacht voor 1 ^e teams kan leiden tot negatieve houding over de club bij lagere teams.....	48
3.4 De meeste voetballers vinden het belangrijk om zelf een betere voetballer te worden	48
3.5 De meeste voetballers hechten veel waarde aan de staat en het gebruik van de accommodatie	49
3.6 De trainer speelt een sleutelrol binnen de club	49
3.7 De vereniging kan veel invloed uitoefenen op het beslisproces van de jongere	49
3.8 Het beeld van de verenigingen komt niet overeen met de antwoorden van de jongeren	49

Inleiding

Aanleiding en context

In haar werkwijze streeft SportService Zwolle (SSZ) voortdurend naar verbetering van de kwaliteit van het sportaanbod en het leggen van de verbinding tussen de werkwervelden onderwijs – buurt/wijk – sport(verenigingen). Dit alles heeft ertoe geleid dat in tal van takken van sport een aanwas van jeugdleden valt te bespeuren. Gelijktijdig ervaart SSZ in haar contacten met de sportverenigingen dat met name binnen de Zwolse voetbalverenigingen het behoud van jeugdleden door de verenigingen als lastig wordt ervaren. Een analyse van ledenaantallen bij de voetbalverenigingen laat vanaf de B-jeugd een opvallend sterke uitval zien. Opvallend is dat deze cijfers afwijken van landelijke cijfers. De landelijke trend laat namelijk zien dat de uitval onder jeugdleden juist een positieve ontwikkeling doormaakt. Deze situatie is voor SSZ aanleiding geweest uitgebreider onderzoek te doen naar drop-outs bij voetbalverenigingen

SSZ voelt zich vanuit haar kernopdracht verantwoordelijk voor de keuze van jongeren voor een lifetime sportdeelname en het behouden en versterken van de sportinfrastructuur in de stad. Sportverenigingen vormen daarin een belangrijke schakel. Er wordt dan ook nadrukkelijk ingezet op het behouden van stabiele en

gezonde sportverenigingen. De aandacht voor ledenbehoud is daarbij een belangrijk speerpunt. Als sportverenigingen zich meer bewust zijn van de wensen en behoeften van hun jeugd en mogelijke uitvalfactoren, kan wellicht verdere uitval worden voorkomen. Verondersteld wordt dat redenen van uitval vooral voortkomen uit de persoonlijke situatie van een jeugdvoetballer. Te denken valt hierbij aan interesse voor andere hobby's, een gebrek aan tijd of de keuze voor werken in plaats van voetballen. De vraag is echter of dat daadwerkelijk zo is. Het voorliggende rapport geeft antwoord op deze vraag.

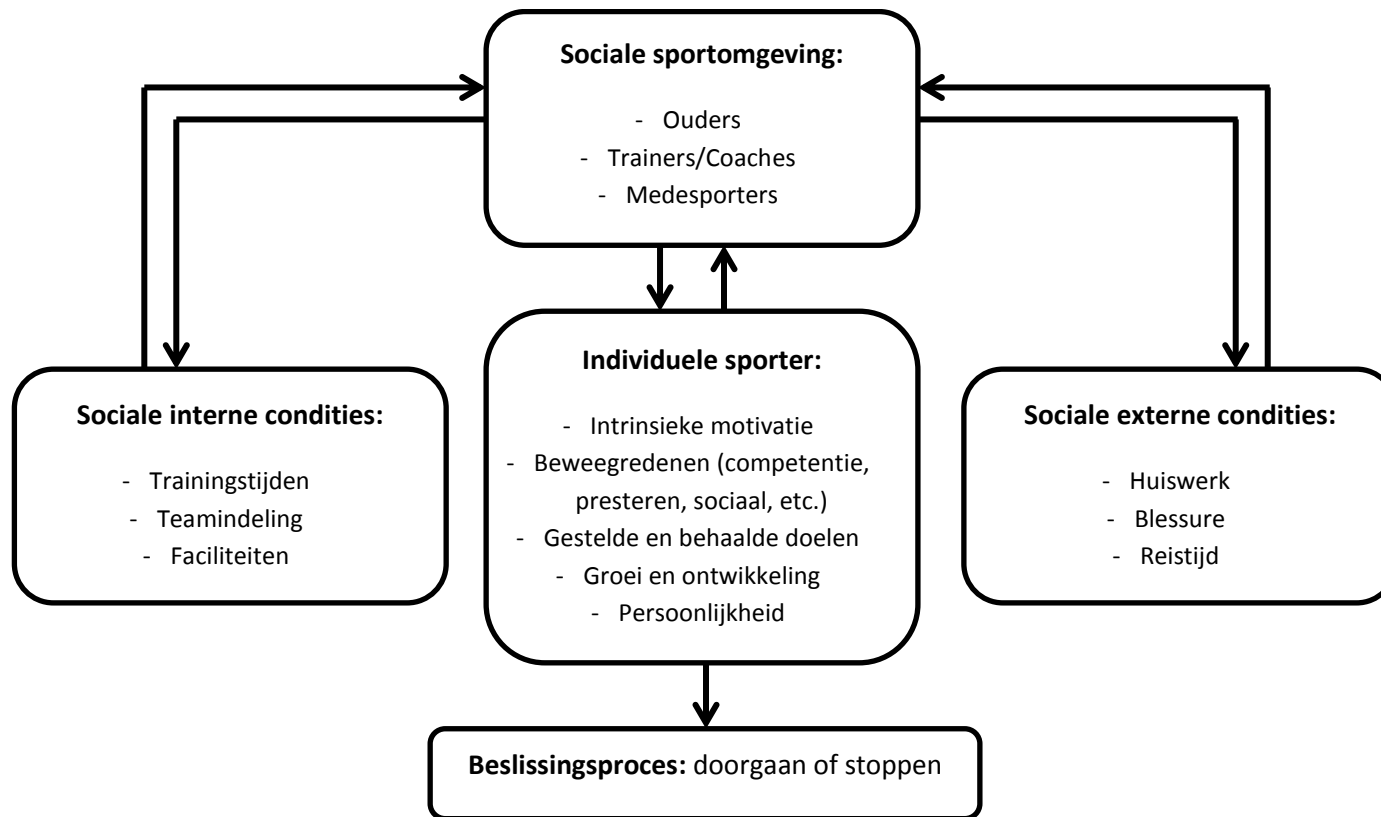
Doelstelling

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in welke persoonlijke factoren en (vereniging gerelateerde) omstandigheden een belangrijke rol spelen bij C- en B-junioren om hun lidmaatschap bij voetbalverenigingen op te zeggen. Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen gericht interventies worden gepleegd die ervoor moeten zorgen dat deze doelgroep voor de voetbalverenigingen behouden blijft. Hierbij wordt zowel naar het totaalbeeld van alle betreffende voetbalverenigingen gekeken, als naar de individuele situatie van voetbalverenigingen.

Onderzoeksmethode

Uit onderzoek blijkt dat er diverse factoren zijn die het beslissingsproces van een sporter om al dan niet lid te blijven van een sportvereniging kunnen beïnvloeden. In het model hieronder wordt dit schematisch weergegeven. Het model laat zien

dat er naast individuele factoren, ook omgevingsfactoren en gerelateerde factoren en omstandigheden zijn die invloed hebben op het beslissingsproces van potentiële drop-outs. Een vrije vertaling van onderstaand model is binnen het huidige onderzoek als uitgangspunt genomen.

Factoren in een beslissingsproces van de individuele sporter (Baar, 2003)

Om antwoord te kunnen geven op de geformuleerde doelstelling zijn verschillende onderzoeksmethoden ingezet. Deze worden hieronder kort besproken.

1. Vragenlijst drop-outs

Door middel van een enquête zijn onderzoeksgegevens onder drop-outs en potentiële drop-outs verzameld. Voor het verzamelen van de onderzoeksgegevens is gebruik gemaakt van een webenquête. De drop-outs hebben namens SSZ en de 'eigen' vereniging een uitnodigingbrief ontvangen waarin zij zijn gevraagd deel te nemen aan het onderzoek. Om te zorgen voor een zo hoog mogelijke respons, is een iPad verloot onder de drop-outs en potentiële drop-outs die de vragenlijst volledig hebben ingevuld.

2. Focusgroepgesprek potentiële drop-outs

De potentiële drop-outs bevinden zich in de risicogroep en vormen daarmee een belangrijke aandachtsgroep voor de voetbalverenigingen. Met drie voetbalteams (B1, B2 en B3) zijn daarom focusgroepgesprekken gehouden. Hierdoor zijn ervaringen, belevingen en verhalen van deze groep in kaart gebracht. Deze kwalitatieve gegevens met meer gedetailleerde beschrijvingen zijn een goede verdieping en ondersteuning van de kwantitatieve data.

3. Vragenlijst voetbalverenigingen

De deelnemende voetbalverenigingen hebben een online vragenlijst ingevuld met vragen over uitval en het beleid dat de vereniging uitvoert om uitval tegen te gaan.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de groepen die betrokken zijn bij het onderzoek. Hoofdstuk twee gaat vervolgens in op de resultaten van het onderzoek. Het rapport wordt afgesloten met het hoofdstuk conclusies.

1. Beschrijving onderzoeksgroepen

1.1 Respons en representativiteit drop-outs en potentiële drop-outs

De vragenlijst is in totaal door 119 drop-outs en 244 potentiële drop-outs ingevuld. Onder drop-outs en potentiële drop-outs wordt in het huidige onderzoek het volgende verstaan:

Drop-outs:

Jongeren uit de C- en B-jeugd die zich vanaf het seizoen 08/09 bij een van de deelnemende Zwolse voetbalverenigingen hebben afgemeld als lid van de vereniging.

Potentiële drop-outs:

Jongeren die zich in de 'risicoleeftijd' bevinden en mogelijk overwegen om al dan niet lid te blijven van de betreffende voetbalvereniging. Het gaat hierbij dus om C en B-junioren op moment van onderzoek.

Onder drop-outs is de meest vertegenwoordigde vereniging A (20%), gevolgd door B (19%) en C (14%). Onder potentiële drop-outs is vereniging C de meest vertegenwoordigde vereniging (22%), gevolgd door vereniging D (20%) en vereniging E (15%). Het aantal jongens dat de vragenlijst heeft ingevuld is aanzienlijk groter dan het aantal meisjes, in zowel de groep drop-outs (83% vs. 17%) als potentiële drop-outs (87% vs. 13%). De gemiddelde leeftijd van de potentiële drop-outs is hoger dan de drop-outs (18,1 jaar vs. 15,8 jaar). Ook zijn de potentiële drop-

outs gemiddeld op jongere leeftijd begonnen met voetballen (7,7 jaar vs. 8,2 jaar). Van de drop-outs voetbalde 23% in een eerste team bij zijn of haar laatste club. Onder de potentiële drop-outs voetbalt 35% in een eerste team bij zijn club. Van de drop-outs is 35% gedurende een seizoen gestopt met voetballen. De rest is pas gestopt aan het einde van een seizoen. Een derde van de drop-outs gedurende een seizoen stopt met voetballen. De respondenten zijn vooral voetballers die gedurende of na het seizoen 2008/2009 zijn gestopt. In hoeverre het aantal drop-outs is afgenomen gedurende de laatste jaren is niet duidelijk. Daarvoor zijn de huidige gegevens niet toereikend. Van de drop-outs geeft iets meer dan de helft (51%) aan nog steeds bij een vereniging te sporten. Het grootste deel van deze groep is weer gaan voetballen (51%), gevolgd door tennis (8%) en tafeltennis (7%). De drop-outs die aangeven niet meer bij een vereniging te sporten is gevraagd waar ze nu voornamelijk hun vrije tijd aan besteden. Opvallend is dat sporten nog vaak als hobby wordt genoemd (23 keer). Daarnaast geeft een groot deel aan computeren of gamen als hobby te hebben (achttien keer). Elf respondenten geven aan meer sociale activiteiten te ondernemen (afspreken met vrienden) en muziek maken wordt tien keer genoemd. Tot slot zijn er vier respondenten die aangeven meer tijd aan school te besteden.

1.2 Respons en representativiteit sportverenigingen

In totaal hebben negen verenigingen de vragenlijst ingevuld. Van de negen verenigingen hebben acht verenigingen gegevens aangeleverd over drop-outs en potentiële drop-outs.

2. Resultaten

In dit hoofdstuk staan de resultaten van de vragenlijst onder drop-outs, potentiële drop-outs en voetbalverenigingen centraal. Per onderzoeksgroep zullen aan de hand van tabellen en figuren de resultaten worden besproken. Daarbij vormt het eerder besproken theoretisch model het uitgangspunt. Telkens zal per tabel of figuur een toelichting worden gegeven op de percentages die worden gepresenteerd.

2.1 Resultaten drop-outs

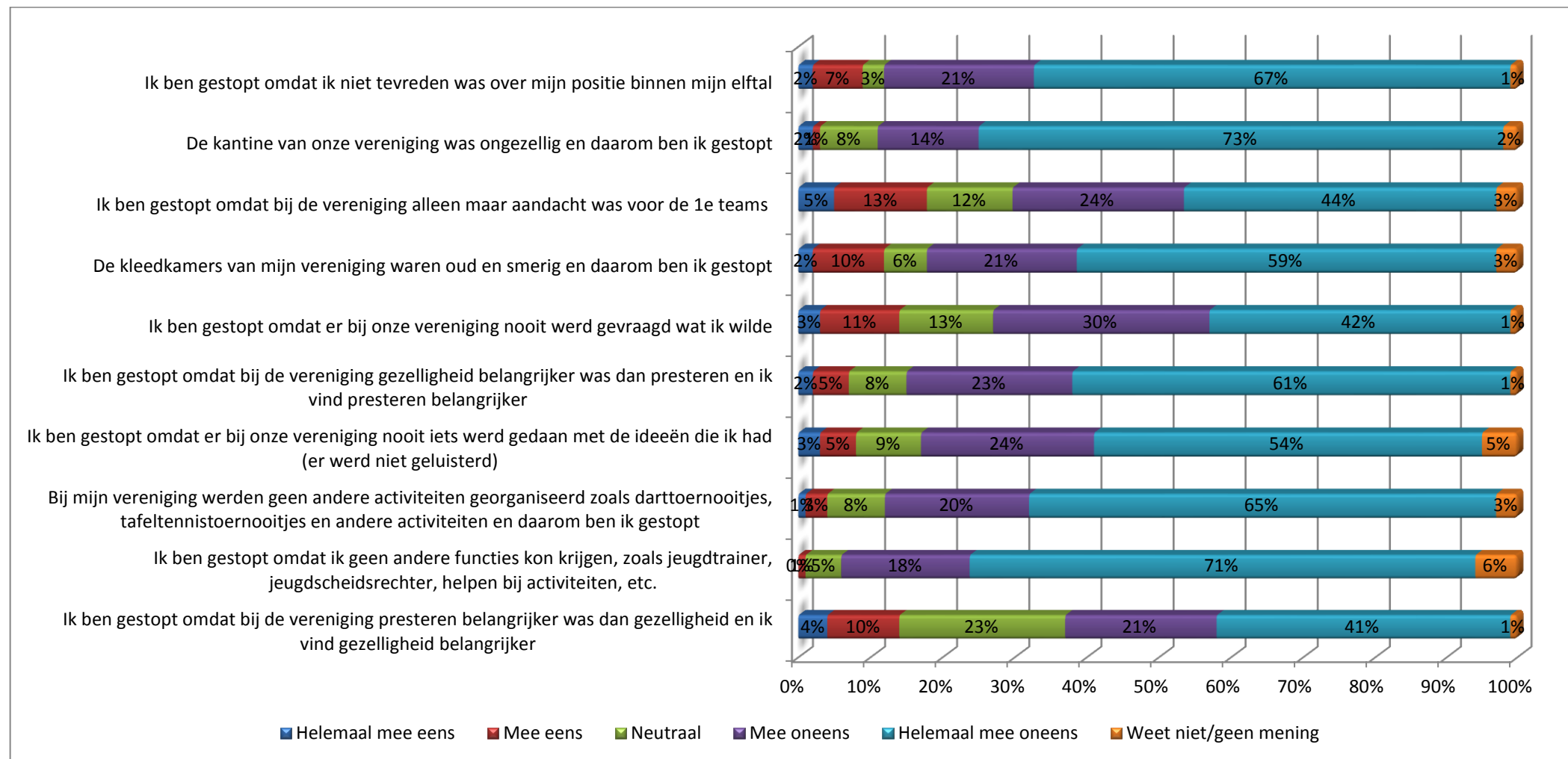
Om een beeld te vormen van (mogelijke) redenen van drop-outs om te stoppen met voetbal zijn aan de hand van het theoretisch model stellingen geformuleerd die betrekking hebben op vier verschillende onderwerpen:

1. De voetbalvereniging (Sociale sportomgeving)
2. De omgeving (Sociale externe condities)
3. De voetballer (Individuele sporter)
4. Het aanbod en de kwaliteit van de trainingen (Sociale interne condities)

In de komende paragrafen zijn de resultaten weergegeven in figuren en tabellen. Voor de drop-outs is er nog een vergelijking gemaakt in de resultaten tussen drop-outs van 1e teams en drop-outs van andere teams.

2.1.1 De voetbalvereniging

De voetbalvereniging waar iemand voetbalt speelt een belangrijke rol in de 'voetbalcarrière' van een jonge speler. In de onderstaande figuur zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen over de voetbalvereniging.

Figuur 1 Stellingen met betrekking tot de voetbalvereniging, drop-outs

Figuur 1 laat zien dat er verschillende vereniging gerelateerde onderwerpen zijn die invloed hebben op het beslisproces van voetballers om al dan niet te stoppen met voetballen. De resultaten laten zien dat de percentages 'mee eens' en 'helemaal mee eens' zeer hoog zijn. Dit betekent dat voor veel drop-outs deze stellingen geen reden zijn om te stoppen met voetballen bij hun verenigingen. Bij de interpretatie van de resultaten wordt daarom vooral gekeken naar de meest opvallende uitkomsten. Dat zijn de stellingen waarop relatief vaker de antwoorden neutraal, mee eens en geheel mee eens wordt geantwoord. De figuur laat zien dat relatief veel drop-outs aangeven dat de aandacht voor 1^e teams (18%) en prestatie in plaats van gezelligheid (14%) redenen zijn geweest om te stoppen. Ook het feit dat jongeren geen mogelijkheid hadden om zelf ideeën in te brengen bij de vereniging, is voor een aantal drop-outs (14%) van invloed geweest op de beslissing om te stoppen met voetballen. Tot slot lijkt de accommodatie (oude en vieze kleedkamers) een reden te zijn om te stoppen met voetballen (12%).

Om inzicht te krijgen of de motivatie om te stoppen met voetballen verschilt tussen drop-outs uit 1^e teams en drop-outs uit andere teams kan met behulp van tabel 1 op de volgende pagina een vergelijking gemaakt worden van de antwoorden. Hierbij zijn eventuele verschillen ***vet/cursief*** gedrukt en de rijen waarin deze verschillen te zien zijn, lichtblauw gearceerd.

Een belangrijke andere vereniging gerelateerde reden die door de drop-outs vaak als reden wordt gegeven om te stoppen met voetballen is het feit dat een team wordt opgeheven.

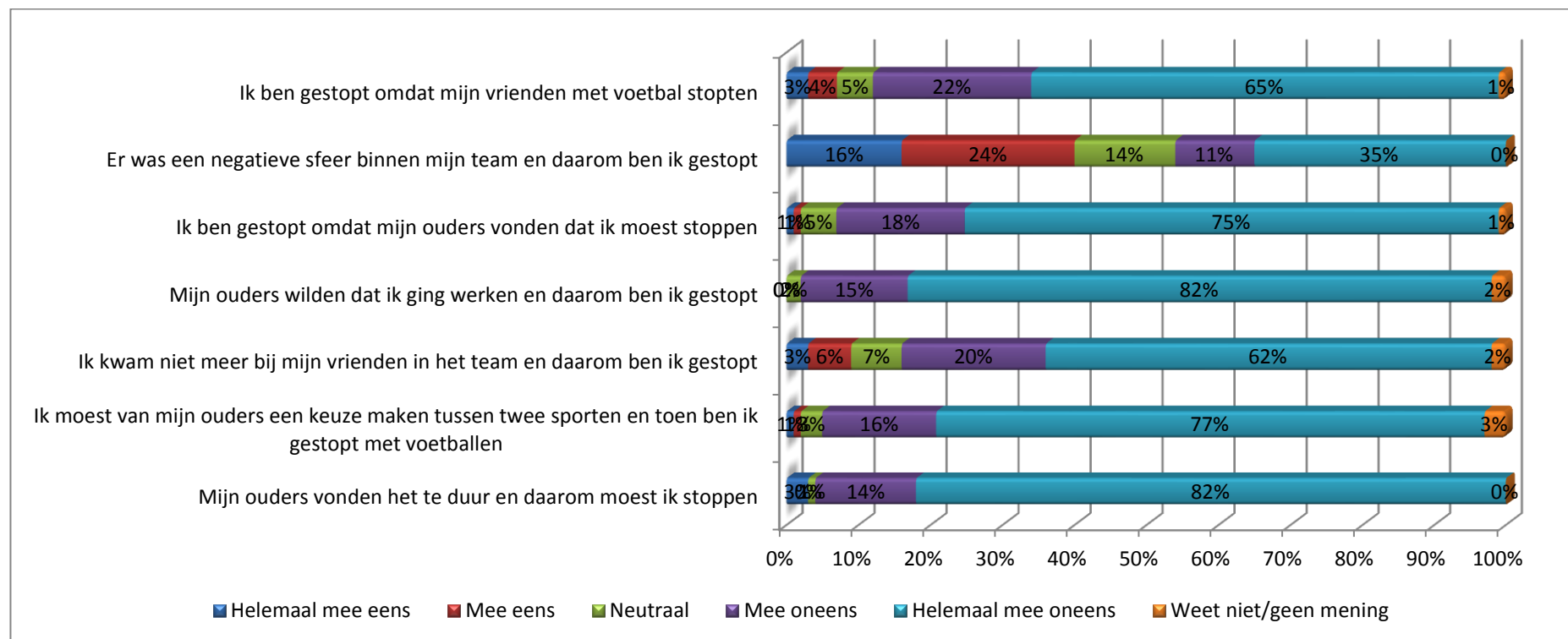
Tabel 1 Stellingen met betrekking tot de voetbalvereniging voor drop-outs (1^e team spelers en ander team spelers)

		Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/Geen mening
<i>Ik ben gestopt omdat ik niet tevreden was over mijn positie binnen mijn team</i>	1 ^e team	0%	4%	4%	15%	78%	0%
	Ander team	1%	8%	2%	23%	65%	1%
<i>De kantine van onze vereniging was ongezellig en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	0%	0%	11%	15%	74%	0%
	Ander team	2%	1%	8%	14%	73%	2%
<i>Ik ben gestopt omdat bij de vereniging alleen maar aandacht was voor de 1^e teams</i>	1 ^e team	4%	7%	4%	22%	63%	%
	Ander team	6%	15%	13%	24%	39%	3%
<i>De kleedkamers van mijn vereniging waren oud en smerig en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	4%	7%	15%	70%	0%
	Ander team	1%	12%	6%	23%	56%	2%
<i>Ik ben gestopt omdat er bij onze vereniging nooit werd gevraagd wat ik wilde</i>	1 ^e team	0%	11%	19%	15%	56%	0%
	Ander team	3%	11%	12%	35%	39%	0%
<i>Ik ben gestopt omdat bij de vereniging gezelligheid belangrijker was dan presteren en ik vind presteren belangrijker</i>	1 ^e team	0%	7%	7%	26%	59%	0%
	Ander team	2%	4%	9%	22%	62%	1%
<i>Ik ben gestopt omdat er bij onze vereniging nooit iets werd gedaan met de ideeën die ik had (er werd niet geluisterd)</i>	1 ^e team	0%	4%	7%	22%	63%	4%
	Ander team	3%	6%	10%	25%	52%	4%
<i>Bij mijn vereniging werden geen andere activiteiten georganiseerd zoals darttoernooitjes, tafeltennistoernooitjes en andere activiteiten en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	0%	4%	30%	63%	0%
	Ander team	0%	3%	10%	18%	66%	3%
<i>Ik ben gestopt omdat ik geen andere functies kon krijgen, zoals jeugdtrainer, jeugdscheidsrechter, helpen bij activiteiten, etc.</i>	1 ^e team	0%	0%	4%	19%	74%	4%
	Ander team	0%	1%	6%	18%	70%	6%
<i>Ik ben gestopt omdat bij de vereniging presteren belangrijker was dan gezelligheid en ik vind gezelligheid belangrijker</i>	1 ^e team	11%	0%	22%	15%	52%	0%
	Ander team	1%	13%	23%	23%	39%	1%

Zoals verwacht, is uit tabel 1 af te lezen dat voor drop-outs afkomstig uit 'lagere' teams, de nadruk op aandacht voor 1^e teams vaker een reden is om te stoppen dan voor drop-outs afkomstig uit 1^e teams. Echter, opvallend aan de tabel is dat drop-outs uit 1^e teams ook aangeven dat de nadruk op presteren, in plaats van gezelligheid, een belangrijke reden is geweest om te stoppen. Wat verder opvalt is dat een negatieve sfeer in een team zowel voor spelers uit de 1^e teams (wat in principe prestatieteams zijn), als spelers uit lagere teams invloed heeft op de beslissing om te stoppen met voetballen.

2.1.2 De omgeving

Ook de omgeving van een jonge voetballer speelt een rol bij het maken van keuzen. In de figuur hieronder zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen die over hun omgeving gaan.

Figuur 2 Stellingen met betrekking tot de omgeving, drop-outs

De resultaten in figuur 2 laten zien dat de percentages ‘mee eens’ en ‘helemaal mee eens’ hoog tot zeer hoog zijn. Dit betekent dat voor veel drop-outs deze stellingen geen reden zijn om te stoppen met voetballen bij hun verenigingen. Bij de interpretatie van de resultaten wordt daarom vooral gekeken naar de meest opvallende uitkomsten. Dat zijn de stellingen waarop relatief vaker de antwoorden neutraal, mee eens en geheel mee eens wordt geantwoord.

Een opvallende uitkomst is wel dat een negatieve sfeer in een team ervoor kan zorgen dat iemand stopt met voetballen. Een negatieve sfeer binnen het team is voor ruim een derde van de drop-outs (36%) een reden geweest op de stoppen met voetballen. Vrienden spelen wel een rol, maar zijn niet doorslaggevend in het beslisproces. Opvallend aan figuur 2 is dat er verder geen omgevingsfactoren zijn die van invloed zijn op het beslisgedrag van jeugd om te stoppen met voetballen bij een vereniging.

In tabel 2 is een vergelijking gemaakt tussen drop-outs uit 1^e teams en drop-outs uit andere teams met betrekking tot de stellingen over omgeving. Hierbij zijn eventuele verschillen *vet/cursief* gedrukt en de rijen waarin deze verschillen te zien zijn, lichtblauw gearceerd.

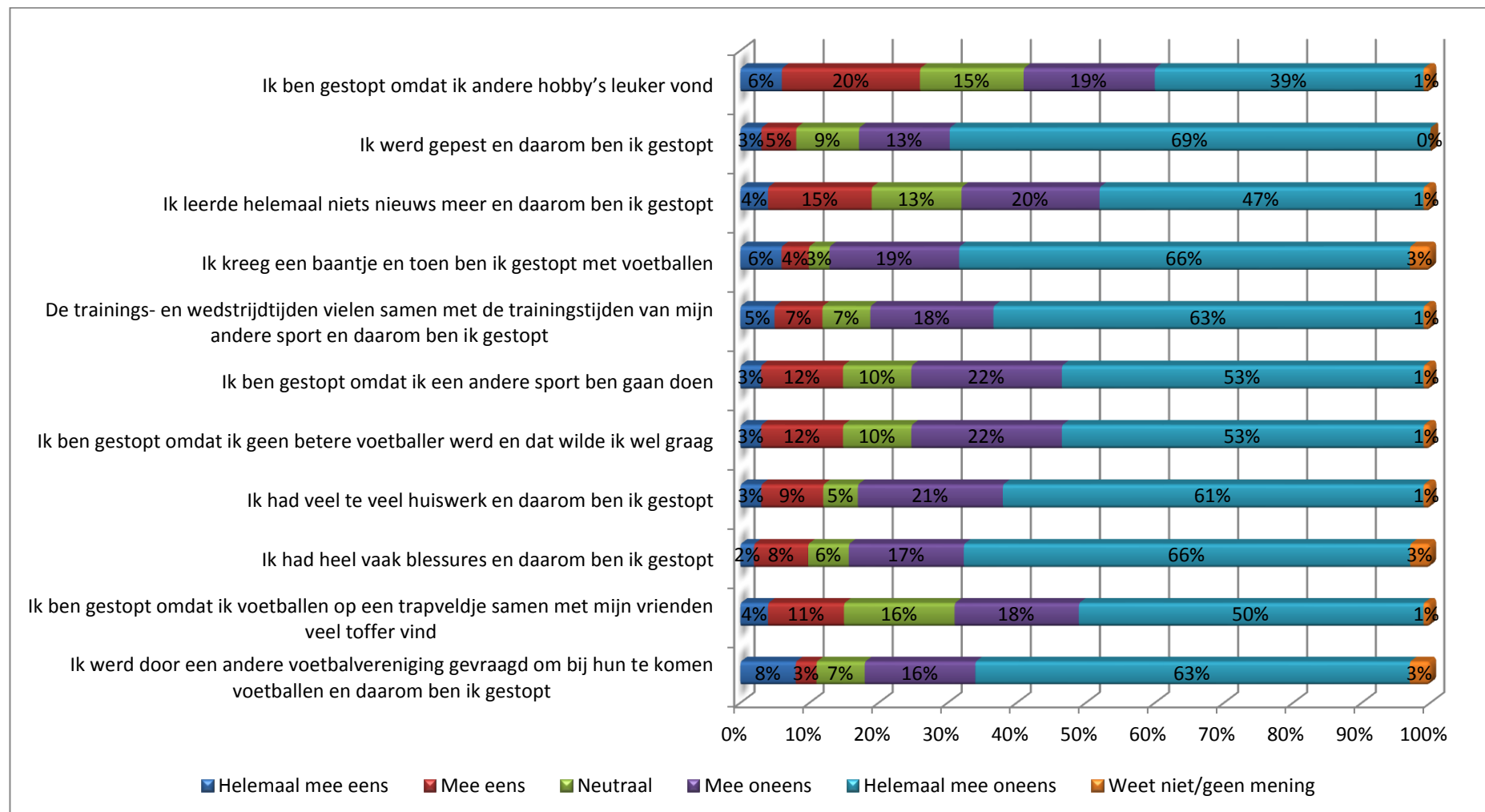
Tabel 2 Stellingen over “Mijn omgeving” voor drop-outs (1^e team spelers en ander team spelers)

		Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/Geen mening
<i>Ik ben gestopt omdat mijn vrienden met voetbal stopte</i>	1 ^e team	0%	7%	0%	11%	82%	0%
	Ander team	4%	3%	7%	25%	59%	1%
<i>Er was een negatieve sfeer binnen mijn team en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	19%	26%	11%	0%	44%	0%
	Ander team	15%	23%	15%	14%	32%	0%
<i>Ik ben gestopt omdat mijn ouders vonden dat ik moest stoppen</i>	1 ^e team	0%	0%	7%	11%	82%	0%
	Ander team	1%	0%	4%	20%	74%	1%
<i>Mijn ouders wilden dat ik ging werken en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	0%	0%	4%	7%	89%	0%
	Ander team	0%	0%	1%	18%	79%	2%
<i>Ik kwam niet meer bij mijn vrienden in het team en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	4%	7%	11%	74%	0%
	Ander team	3%	7%	7%	23%	58%	2%
<i>Ik moest van mijn ouders een keuze maken tussen twee sporten en toen ben ik gestopt met voetballen</i>	1 ^e team	0%	0%	4%	7%	85%	4%
	Ander team	1%	1%	3%	19%	74%	2%
<i>Mijn ouders vonden het te duur en daarom moest ik stoppen</i>	1 ^e team	0%	0%	0%	11%	89%	0%
	Ander team	3%	0%	1%	15%	80%	0%

Wat in de tabel hiernaast opvalt, is dat voor drop-outs uit 1^e teams de negatieve sfeer nog vaker een reden is om te stoppen dan voor drop-outs uit andere teams. Voor drop-outs uit andere teams lijken vrienden iets vaker een rol te spelen in de keuze om te stoppen.

2.1.3 De voetballer

Een derde factor die meespeelt in het beslisgedrag van jonge voetballers zijn zij zelf. In figuur 3 zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen over zichzelf.

Figuur 3 Stellingen met betrekking tot de voetballer, drop-outs

De resultaten in figuur 3 laten zien dat de percentages ‘mee eens’ en ‘helemaal mee eens’ zeer hoog zijn. Dit betekent dat voor veel drop-outs deze stellingen geen reden zijn om te stoppen met voetballen bij hun verenigingen. Bij de interpretatie van de resultaten wordt daarom vooral gekeken naar de meest opvallende uitkomsten. Dat zijn de stellingen waarop relatief vaker de antwoorden neutraal, mee eens en geheel mee eens wordt geantwoord.

Figuur 3 laat zien dat de eigen mening, houding en ervaringen bij een voetbalvereniging van belang zijn voor een jonge voetballer om te bepalen of hij al dan niet blijft voetballen. Af te lezen valt dat andere hobby's voor ruim een kwart van de drop-outs (26%) een belangrijke reden is geweest om te stoppen. Daarnaast geeft bijna één op de vijf drop-outs (19%) aan niets nieuws meer te leren en daarom gestopt te zijn met voetbal. Een onderwerp dat daar mee samenhangt is het beter worden als voetballer. Ook daarvan geeft 15% aan dat het een reden is geweest om te stoppen. Tot slot zijn er natuurlijk altijd voetballers die van sport veranderen. Van de respondenten geeft 15% aan dat dit een reden is geweest om te stoppen met voetballen bij de betreffende voetbalvereniging. Een analyse van de respons laat zien dat ruim de helft (51%) van de respondenten is blijven voetballen.

In tabel 3 is een vergelijking tussen drop-outs uit 1^e teams en drop-outs uit andere teams met betrekking tot de stellingen over de drop-out zelf. Hierbij zijn eventuele verschillen **vet/cursief** gedrukt en de rijen waarin deze verschillen te zien zijn, lichtblauw gearceerd.

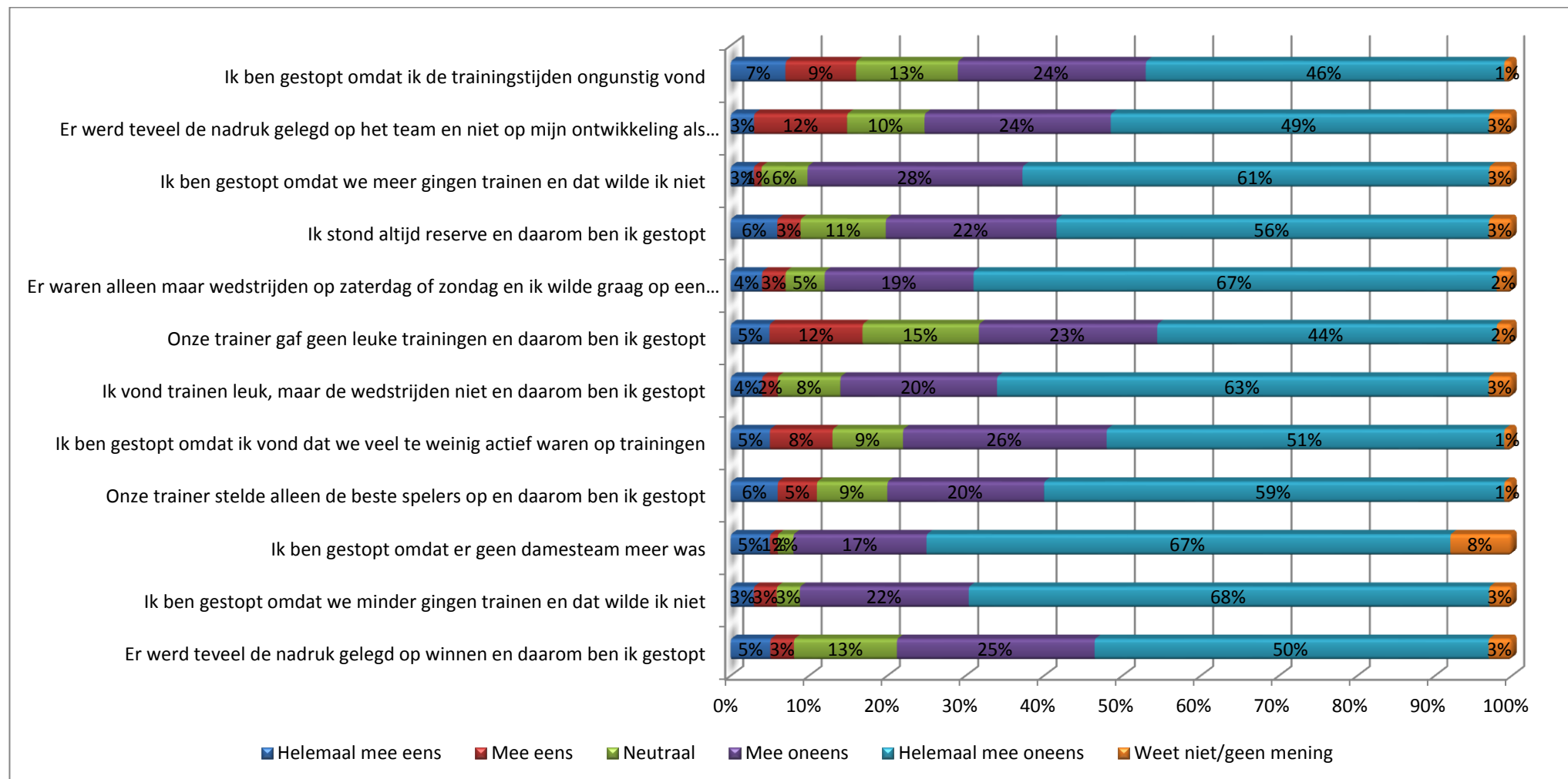
Tabel 3 Stellingen over de voetballer voor drop-outs (1^e team speler en ander team spelers)

		Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/Geen mening
<i>Ik ben gestopt omdat ik andere hobby's leuker vond</i>	1 ^e team	4%	11%	15%	19%	52%	0%
	Ander team	7%	23%	15%	20%	34%	1%
<i>Ik werd gepest en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	0%	11%	0%	15%	74%	0%
	Ander team	4%	2%	12%	13%	68%	0%
<i>Ik leerde helemaal niets nieuws meer en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	11%	19%	22%	44%	0%
	Ander team	4%	17%	11%	20%	47%	1%
<i>Ik kreeg een baantje en toen ben ik gestopt met voetballen</i>	1 ^e team	4%	4%	7%	15%	70%	0%
	Ander team	7%	4%	2%	20%	64%	3%
<i>De trainings- en wedstrijdtijden vielen samen met de trainingstijden van mijn andere sport en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	0%	26%	0%	0%	74%	0%
	Ander team	1%	1%	4%	19%	71%	3%
<i>Ik ben gestopt omdat ik een andere sport ben gaan doen</i>	1 ^e team	4%	7%	7%	26%	56%	0%
	Ander team	6%	7%	7%	15%	65%	1%
<i>Ik ben gestopt omdat ik geen betere voetballer werd en dat wilde ik wel graag</i>	1 ^e team	7%	4%	7%	22%	59%	0%
	Ander team	1%	14%	11%	22%	51%	1%
<i>Ik had veel te veel huiswerk en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	7%	0%	19%	70%	0%
	Ander team	3%	10%	7%	22%	57%	1%
<i>Ik had heel vaak blessures en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	4%	4%	19%	70%	0%
	Ander team	1%	9%	7%	17%	64%	3%
<i>Ik ben gestopt omdat ik voetballen op een trapveldje samen met mijn vrienden veel toffer vind</i>	1 ^e team	0%	11%	7%	19%	63%	0%
	Ander team	6%	10%	19%	18%	47%	1%
<i>Ik werd door een andere voetbalvereniging gevraagd om bij hun te komen voetballen en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	26%	4%	4%	11%	56%	0%
	Ander team	2%	3%	8%	18%	65%	4%

In tabel 3 valt op dat de overlap van trainings- en wedstrijd tijden met trainingstijden van een andere sport voor ruim een kwart van de drop-outs uit 1^e teams een belangrijke reden is geweest om te stoppen in vergelijking met 2% van de drop-outs uit andere teams. Ook worden drop-outs uit 1^e teams vaker gevraagd om te komen voetballen bij een andere vereniging.

2.1.4 Aanbod en kwaliteit van trainingen

Een laatste onderwerp dat wordt behandeld is kwaliteit van trainingen en de trainer. In figuur 4 zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen over het aanbod en de kwaliteit van de trainingen.

Figuur 4 Stellingen met betrekking tot het aanbod en de kwaliteit van de trainingen, drop-outs

De resultaten in figuur 4 laten zien dat de percentages ‘mee eens’ en ‘helemaal mee eens’ zeer hoog zijn. Dit betekent dat voor veel drop-outs deze stellingen geen reden zijn om te stoppen met voetballen bij hun verenigingen. Bij de interpretatie van de resultaten wordt daarom vooral gekeken naar de meest opvallende uitkomsten. Dat zijn de stellingen waarop relatief vaker de antwoorden neutraal, mee eens en geheel mee eens wordt geantwoord.

De invloed van de trainer en de trainingen is redelijk groot. Figuur 4 laat zien dat de wijze waarop de trainer zijn trainingen gaf bij 17% van de drop-outs een reden is geweest om te stoppen met voetbal. Zij vonden de trainingen niet leuk. Van drop-outs geeft verder 15% aan dat er teveel de nadruk werd gelegd op het team en te weinig op hun persoonlijke ontwikkeling als voetballer. Daarnaast zijn ongunstige trainingstijden voor 16% van de drop-outs een motivatie geweest om te stoppen, gevolgd door 15% drop-outs die aangeven dat de nadruk teveel werd gelegd op het team en niet als ontwikkeling als voetballer.

In tabel 4 is een vergelijking gemaakt tussen drop-outs uit 1^e teams en drop-outs uit andere teams met betrekking tot de stellingen over het aanbod en de kwaliteit van de trainingen. Hierbij zijn eventuele verschillen *vet/cursief* gedrukt en de rijen waarin deze verschillen te zien zijn, lichtblauw gearceerd.

Tabel 4 Stellingen over het aanbod en de kwaliteit van trainingen voor drop-outs (1^e team speler en lagere team spelers)

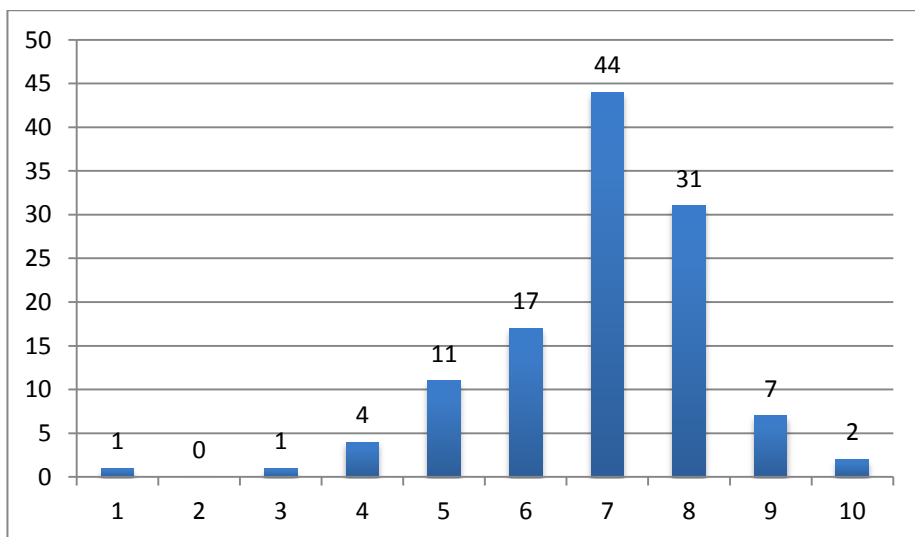
		Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/Geen mening
<i>Ik ben gestopt omdat ik de trainingstijden ongunstig vond</i>	1 ^e team	4%	11%	11%	33%	41%	0%
	Ander team	8%	9%	14%	21%	47%	1%
<i>Er werd teveel de nadruk gelegd op het team en niet op mijn ontwikkeling als voetballer en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	7%	11%	4%	26%	52%	0%
	Ander team	2%	11%	12%	23%	48%	3%
<i>Ik ben gestopt omdat we meer gingen trainen en dat wilde ik niet</i>	1 ^e team	0%	0%	11%	30%	59%	0%
	Ander team	3%	1%	4%	28%	60%	3%
<i>Ik stond altijd reserve en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	0%	7%	22%	67%	0%
	Ander team	7%	3%	12%	22%	53%	3%
<i>Er waren alleen maar wedstrijden op zaterdag of zondag en ik wilde graag op een andere dag spelen, maar dat kon niet en toen ben ik gestopt</i>	1 ^e team	0%	7%	0%	26%	67%	0%
	Ander team	6%	1%	7%	18%	67%	2%
<i>Onze trainer gaf geen leuke trainingen en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	11%	7%	33%	44%	0%
	Ander team	6%	12%	18%	20%	43%	2%
<i>Ik vond trainen leuk, maar de wedstrijden niet en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	4%	0%	11%	26%	59%	0%
	Ander team	4%	2%	8%	19%	64%	3%
<i>Ik ben gestopt omdat ik vond dat we veel te weinig actief waren op trainingen</i>	1 ^e team	7%	7%	11%	19%	56%	0%
	Ander team	4%	8%	9%	29%	50%	1%
<i>Onze trainer stelde alleen de beste spelers op en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	7%	0%	4%	22%	67%	0%
	Ander team	6%	6%	11%	20%	57%	1%
<i>Ik ben gestopt omdat er geen damesteam meer was</i>	1 ^e team	0%	4%	0%	22%	74%	0%
	Ander team	7%	0%	2%	15%	65%	11%
<i>Ik ben gestopt omdat we minder gingen trainen en dat wilde ik niet</i>	1 ^e team	0%	7%	0%	26%	67%	0%
	Ander team	3%	1%	3%	21%	68%	3%
<i>Er werd teveel de nadruk gelegd op winnen en daarom ben ik gestopt</i>	1 ^e team	7%	4%	11%	22%	56%	0%
	Ander team	3%	6%	13%	26%	48%	3%

Opvallend is dat op het gebied van het aanbod en de kwaliteit van de trainingen geen grote verschillen bestaan tussen drop-outs uit 1^e teams en drop-outs uit lagere teams. Op geen enkele stelling zijn opvallende verschillen te constateren.

2.1.5 Cijfers voor de vereniging

Tot slot hebben de drop-outs de mogelijkheid gekregen om hun vereniging, waar ze hebben gevoetbald, een cijfer te geven. De drop-outs geven de vereniging waarbij ze hebben gevoetbald gemiddeld een **6,9**, waarbij 1 het laagste en 10 het hoogste cijfer is. In onderstaande figuur is de verdeling van cijfers weergegeven. Aansluitend hebben de drop-outs de ruimte gekregen om opmerkingen te geven.

Figuur 5: Cijfers voor verenigingen gegeven door drop-outs

2.2 Resultaten potentiële drop-outs

Aan de potentiële drop-outs zijn dezelfde stellingen voorgelegd, in een aangepaste vorm. Daarbij is meer de nadruk gelegd op mogelijke redenen om in de toekomst te stoppen met voetballen en onderwerpen die ze belangrijk vinden. In de komende paragrafen zijn de resultaten weergegeven in verschillende figuren. Naast een online vragenlijst zijn bij 3 voetbalverenigingen zogenoemde focusgroepgesprekken gevoerd met de B-jeugd van de betreffende club. Deze gesprekken dienen ervoor om verdieping aan te brengen op de uitkomsten uit de vragenlijst. De resultaten van de focusgroepgesprekken zijn in de verschillende paragrafen verwerkt en in kaders weergegeven.

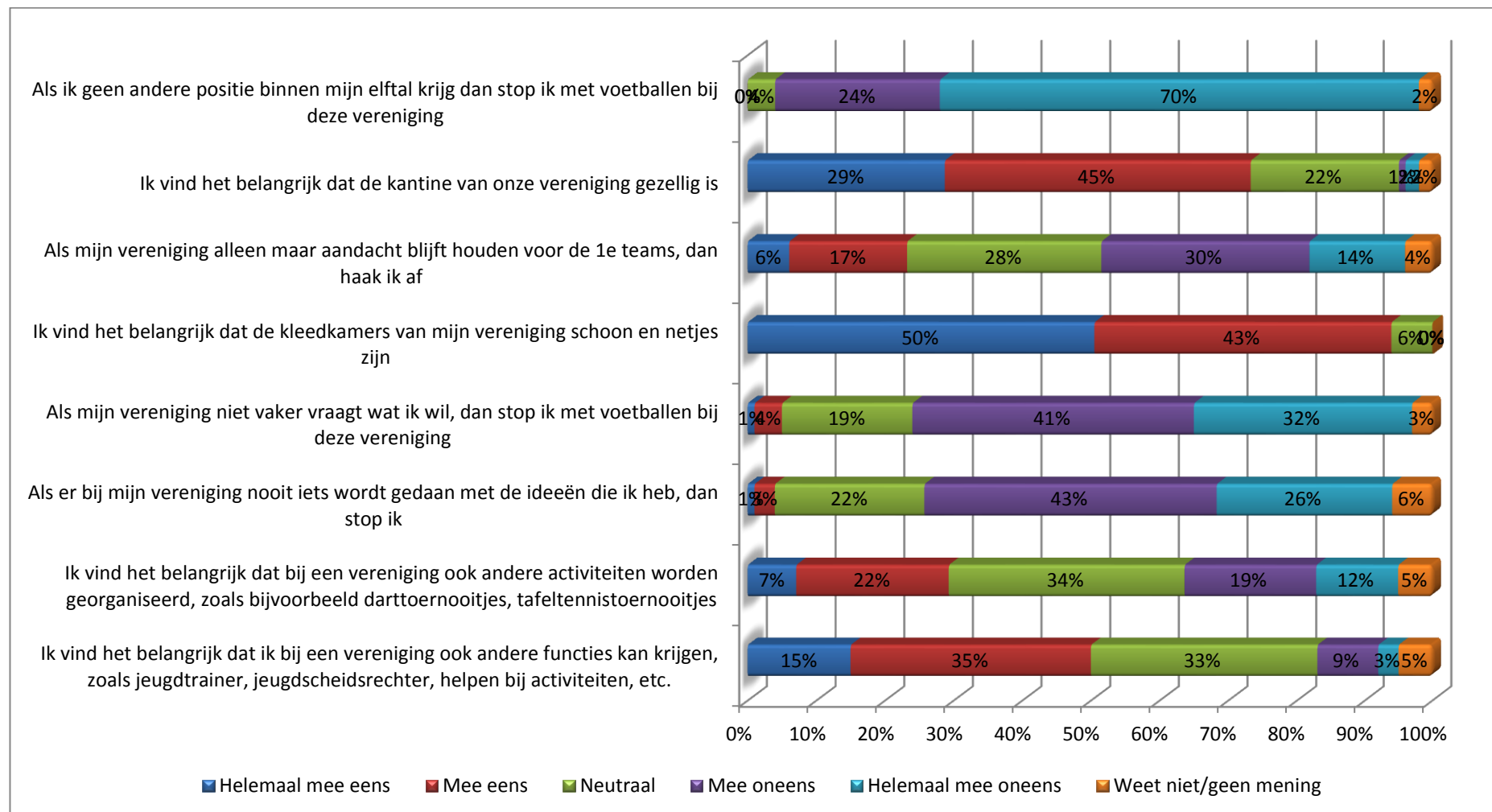
Om een beeld te vormen van (mogelijke) redenen van drop-outs om te stoppen met voetbal zijn aan de hand van het theoretisch model stellingen geformuleerd die betrekking hebben op vier verschillende onderwerpen:

1. De voetbalvereniging (Sociale sportomgeving)
2. De omgeving (Sociale externe condities)
3. De voetballer (Individuele sporter)
4. Het aanbod en de kwaliteit van de trainingen (Sociale interne condities)

In de komende paragrafen zijn de resultaten weergegeven in figuren en tabellen.

2.2.1 De voetbalvereniging

In de figuur 6 zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen over de voetbalvereniging.

Figuur 6 Stellingen met betrekking tot de voetbalvereniging, potentiële drop-outs

Figuur 6 laat zien dat jongeren uit de C- en B-jeugd van voetbalverenigingen (potentiële drop-outs) veel waarde hechten aan de wijze waarop hun vereniging vorm en inhoud geeft aan het beleid van de vereniging en andere verenigingsgerelateerde zaken. Opvallend is dat bijna alle potentiële drop-outs (93%) het belangrijk vinden dat de kleedkamers van de vereniging school en netjes zijn. Ook hecht bijna drie kwart (74%) waarde aan gezelligheid in de kantine. Opvallend is dat, in tegenstelling tot de drop-outs, weinig potentiële drop-outs aangeven het belangrijk te vinden dat er binnen de vereniging ruimte is voor hun inbreng en dat de vereniging daar iets mee doet. Een laatste punt tot slot gaat over het geven van je mening over het beleid van de vereniging. Dit punt is voor de jongeren absoluut geen reden om te stoppen met voetballen bij de betreffende vereniging, maar tijdens de focusgroepgesprekken werd nadrukkelijk genoemd dat er vaker naar de jeugd geluisterd zou mogen worden.

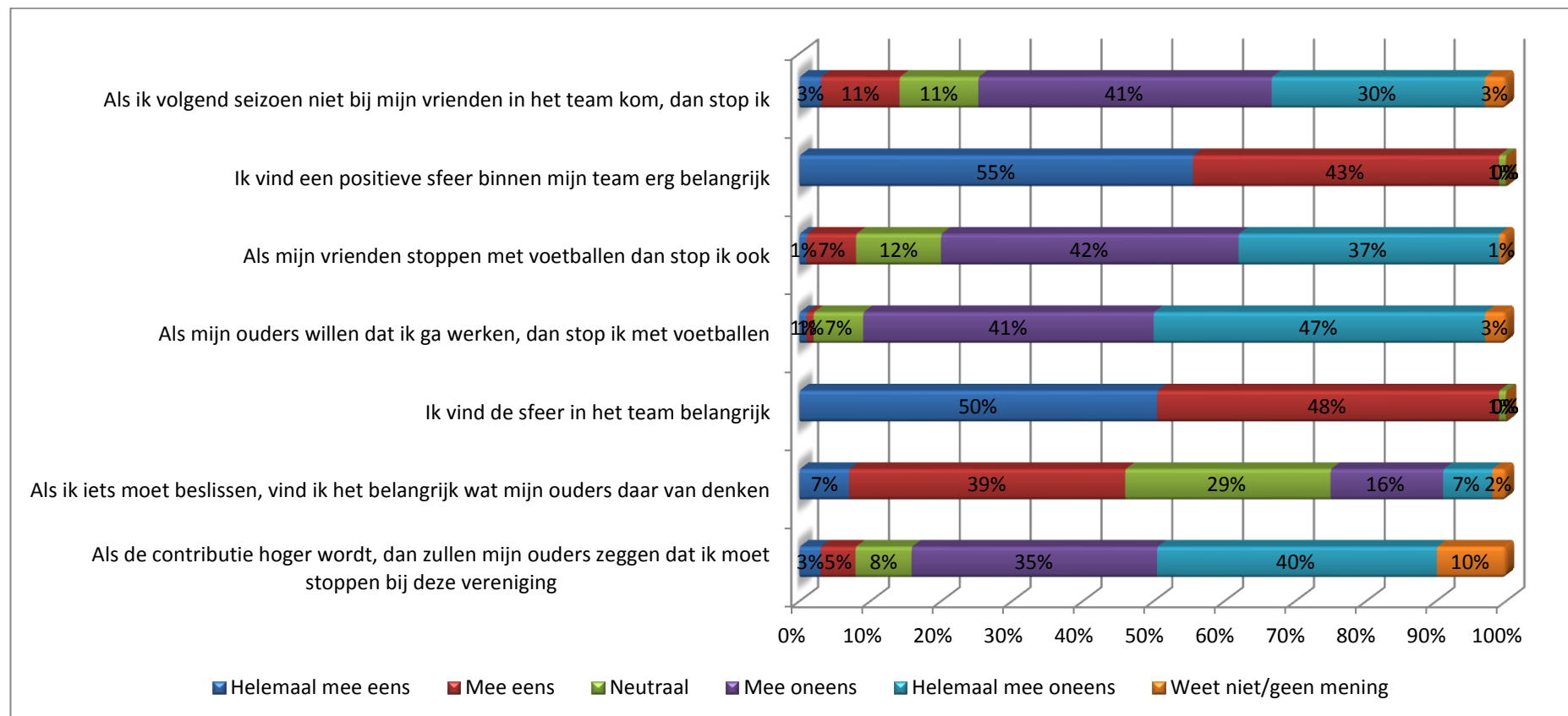
De focusgroepgesprekken laten ongeveer hetzelfde beeld zien. Uit de gesprekken komt naar voren dat het beschikken over een nette, schone accommodatie met voldoende kleedfaciliteiten en velden door veel jongeren als belangrijk wordt ervaren. Kleedkamers hoeven niet heel ruim en luxe te zijn, maar wel schoon. En het is volgens de potentiële drop-outs belangrijke dat er voldoende kleedkamers en velden zijn waarop getraind en gepeeld kan worden.

Uit de focusgroepgesprekken komt heel duidelijk naar voren dat jongeren van zowel de prestatieteams als de 'lagere' teams het zeer waarderen als er af en toe wordt gevraagd naar hun mening. Ze ervaren het ook als een gemis als dat niet wordt gedaan. De jongens uit de 'lagere' teams geven aan dat de aandacht voor de

selectieteams ten opzichte van hun eigen team niet eerlijk is verdeeld. Ze geven daarbij aan dat dat niet heel erg is, maar zouden wel graag dezelfde voetbaltechnische aandacht willen hebben. Er zou wat hun betreft niet teveel onderscheid gemaakt moeten worden wat trainers betreft. Nu krijgen de hogere teams de beste trainers, terwijl zij ook beter willen leren voetballen en goed willen trainen. Ze willen op z'n minst een trainer die er altijd is en die ook meegaat met de wedstrijden.

2.2.2 De omgeving

In de onderstaande figuur zijn de antwoorden weergegeven van drop-outs op de stellingen over de omgeving van de drop-out.

Figuur 7 Stellingen met betrekking tot de omgeving, potentiële drop-outs

Uit figuur 7 wordt duidelijk dat de sfeer in het team voor jongeren uit de C- en B-jeugd erg belangrijk is. Bijna alle jongeren (98%) vindt een positieve sfeer binnen het team belangrijk. Opvallend is verder dat een relatief grote groep potentiële drop-outs belangrijk vindt wat hun ouders van hun beslissing vinden. Tot slot spelen vrienden een iets kleinere rol in het beslisgedrag van de jongeren om al dan niet te stoppen.

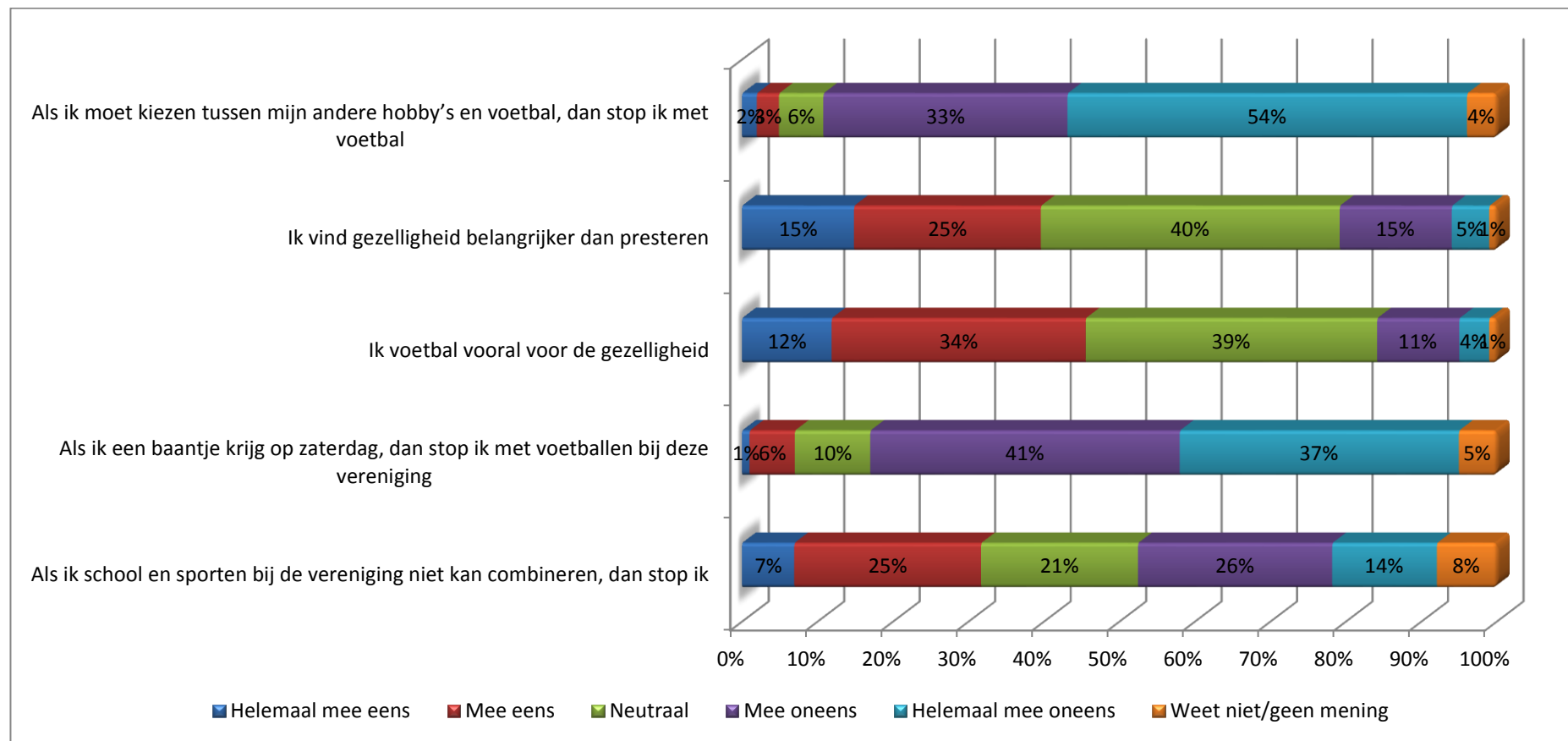
Uit de focusgroepgesprekken wordt duidelijk dat een goede sfeer binnen een team van groot belang is voor de binding met het team en de vereniging. Bij alle focusgroepgesprekken zijn voorbeelden genoemd van situaties waarin de sfeer binnen een team dusdanig was, dat jongens stopten met voetballen, of overwogen om te stoppen. Het ontbreken van een goede sfeer komt voor veel jongens (uit zowel B1 als uit B2 en B3) op de eerste plaats als het gaat om redenen om te stoppen. Ook geven ze aan dat een goede sfeer (mede) bepalend is voor goede resultaten.

De jongens uit de B1 die hebben deelgenomen aan het focusgroepgesprek hebben een iets andere mening over presteren en gezelligheid, dan de jongens uit de B2 en B3 die hebben deelgenomen. Zij geven aan dat presteren belangrijker is dan gezelligheid en dat het vanzelf gezellig wordt als er gewonnen wordt. De jongens uit de B2 en B3 maken hierbij nog onderscheid tussen de trainingen en de wedstrijden. Tijdens trainingen en voor en na een wedstrijd is gezelligheid belangrijker en tijdens een wedstrijd moet het er serieus aan toe gaan en moet er gewonnen worden.

De algehele betrokkenheid van ouders bij de 'voetbalcarrière' van hun zoon of dochter, wordt door de jongens en meisjes die hebben deelgenomen aan de focusgroepgesprekken als belangrijk ervaren. Ze geven aan dat hun betrokkenheid langs de lijn als positief wordt ervaren en dat ze het fijn vinden als hun ouders (vader) feedback geeft op hun spel. Ook de rol van ouders in het vinden van de juiste balans tussen school en sport is redelijk belangrijk, hoewel de jongens dat niet altijd zo zouden uitspreken

2.2.3 De voetballer

In de onderstaande figuur zijn de antwoorden weergegeven van potentiële drop-outs op de stellingen over de zichzelf.

Figuur 8 Stellingen met betrekking tot de voetballer zelf (potentiële drop-outs)

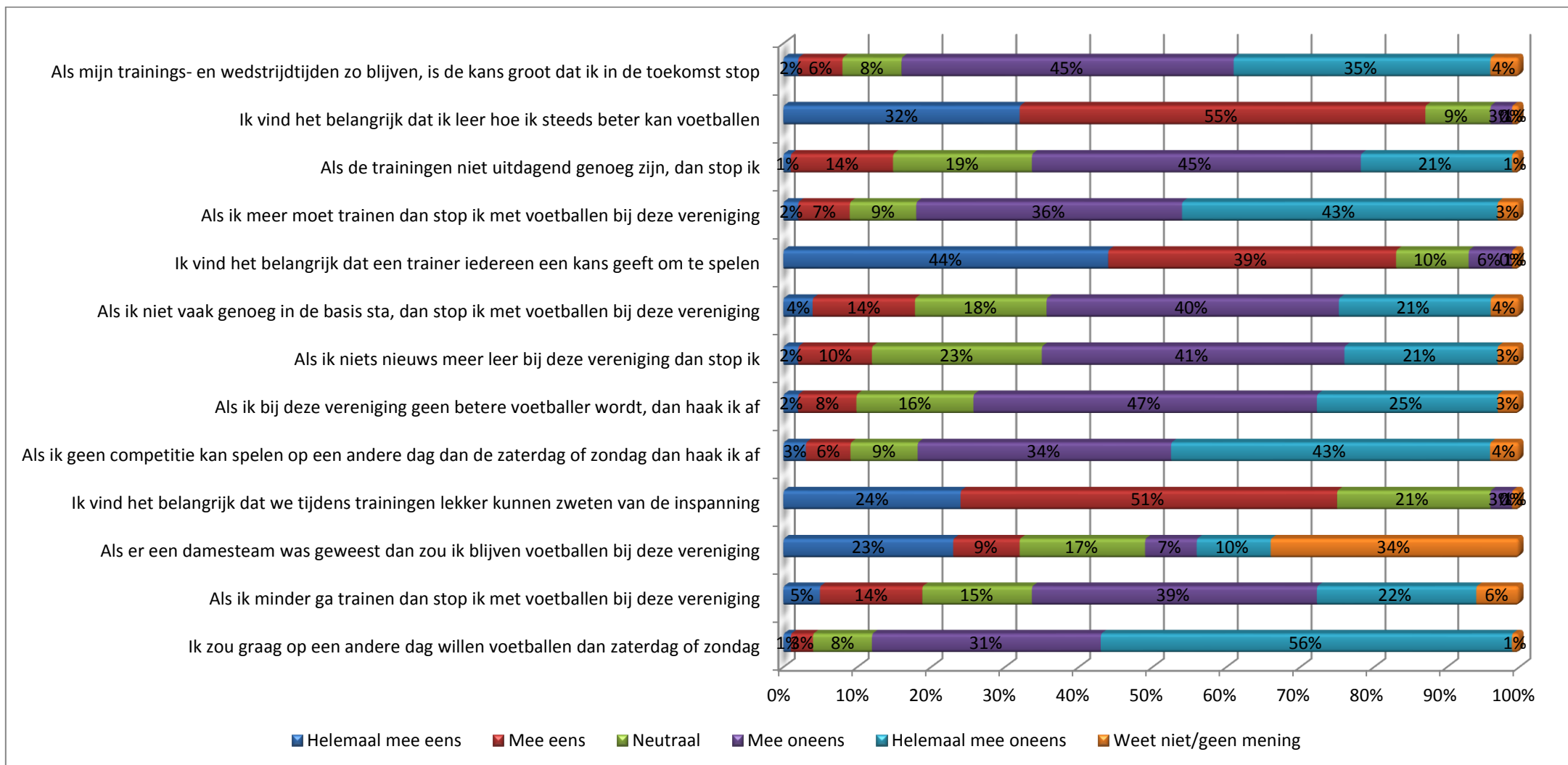
Net als in figuur 7, is in figuur 8 af te lezen dat gezelligheid bij een groot deel van de potentiële drop-outs (40%) een belangrijke factor is om te voetballen. Daarnaast is opvallend dat ongeveer een derde van de potentiële drop-outs (32%) aangeeft dat de combinatie school en sporten niet ten koste mag gaan van school.

Waar misschien werd verwacht dat de aandacht voor school minder groot zou zijn bij jongens uit deze leeftijdscategorie, geven de focusgroepgesprekken een ander beeld. Als gevraagd wordt naar de combinatie school-sport, dan geven veel jongens aan dit zeer belangrijk te vinden. Een te grote belasting op beide zal geen reden zijn om te stoppen, maar voor velen gaat school wel voor.

.

2.2.4 Aanbod en kwaliteit van trainingen

In de figuur 9 zijn de antwoorden weergegeven van potentiële drop-outs op de stellingen over het aanbod en de kwaliteit van de trainingen.

Figuur 9 Stellingen met betrekking tot het aanbod en de kwaliteit van de trainingen, potentiële drop-outs

Figuur 9 geeft aan dat de invloed van de trainer en de wijze waarop trainingen worden gegeven veel invloed heeft op de mening van jongeren over hun vereniging. Het grootste deel van de potentiële drop-outs (87%) geeft aan het belangrijk te vinden dat ze steeds beter leren voetballen. Daarmee samen hangt dat 14% van de potentiële drop-outs aangeeft uitdagende trainingen te willen en dat ze tijdens trainingen lekker willen zweten (75%). Als het gaat over het team dan is het wel belangrijk dat de trainer iedereen de kans geeft om te spelen (83%).

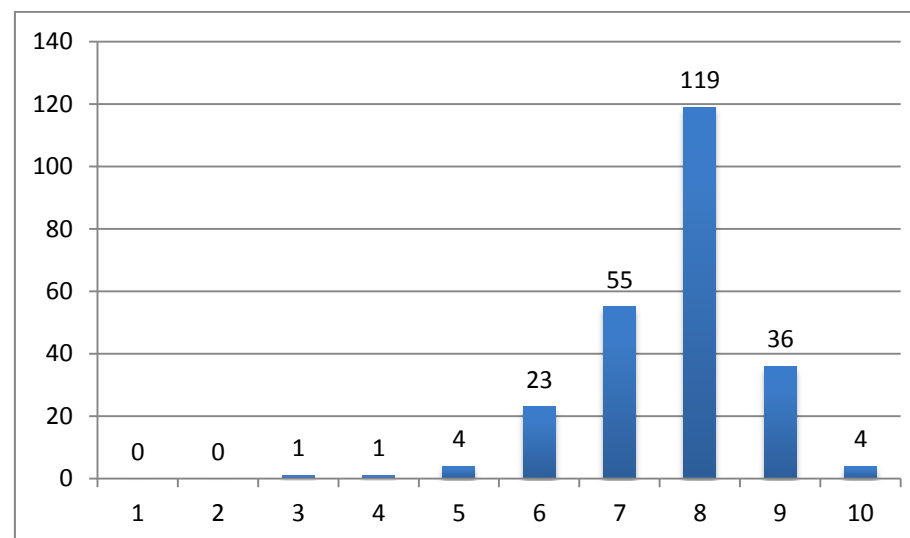
Tijdens de focusgroepgesprekken is het veel gegaan over de trainer, de kwaliteit van trainen en het beter worden als voetballer. De trainer speelt volgens de jongens uit B1, B2 en B3 een belangrijke rol in hun ontwikkeling als voetballer. Ze geven ook aan het belangrijk te vinden dat de trainer ze tot op zekere hoogte 'kent'. Daarbij gaat het niet alleen om de voetbaltechnische kant, maar ook om zaken als karakter, wensen, behoeften en beperkingen.

Het merendeel van de jongens geeft tijdens de focusgroepgesprekken als voetballer beter te willen worden. De rol van de trainer is daarbij groot. Ze vinden het belangrijk dat ze gevarieerd training krijgen en dat er een stijgende lijn zit in hun ontwikkeling als speler. Individuele aandacht vinden ze dan ook belangrijk. Ook de professionele houding van de trainer wordt belangrijk gevonden. Hij of zij moet op tijd zijn en zich gedragen als een echte trainer. Hij of zij hoeft er niet heel netjes bij te lopen, maar wel sportief en als een echte trainer.

2.2.5 Cijfers per vereniging

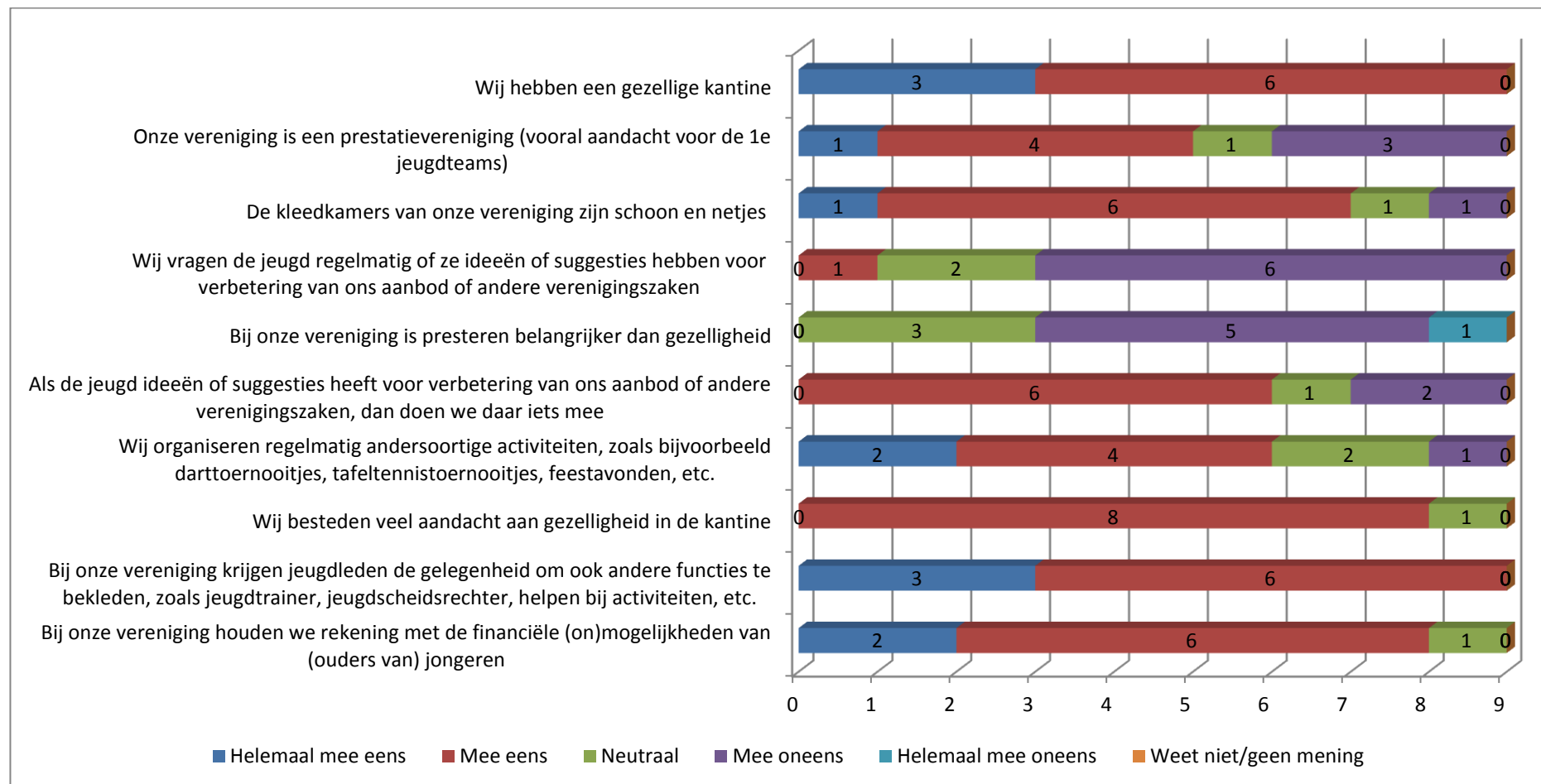
Tot slot hebben de potentiële drop-outs de mogelijkheid gekregen om hun huidige vereniging te beoordelen met een cijfer. Hierbij geven ze gemiddeld een **7,7**, waarbij 3 het laagste en 10 het hoogste cijfer is. In onderstaande figuur is de verdeling van cijfers weergegeven. Tot slot hebben ook de potentiële drop-outs de ruimte gekregen om opmerkingen te geven.

Figuur 10: Cijfers voor verenigingen gegeven door potentiële drop-outs

2.2 Resultaten verenigingen

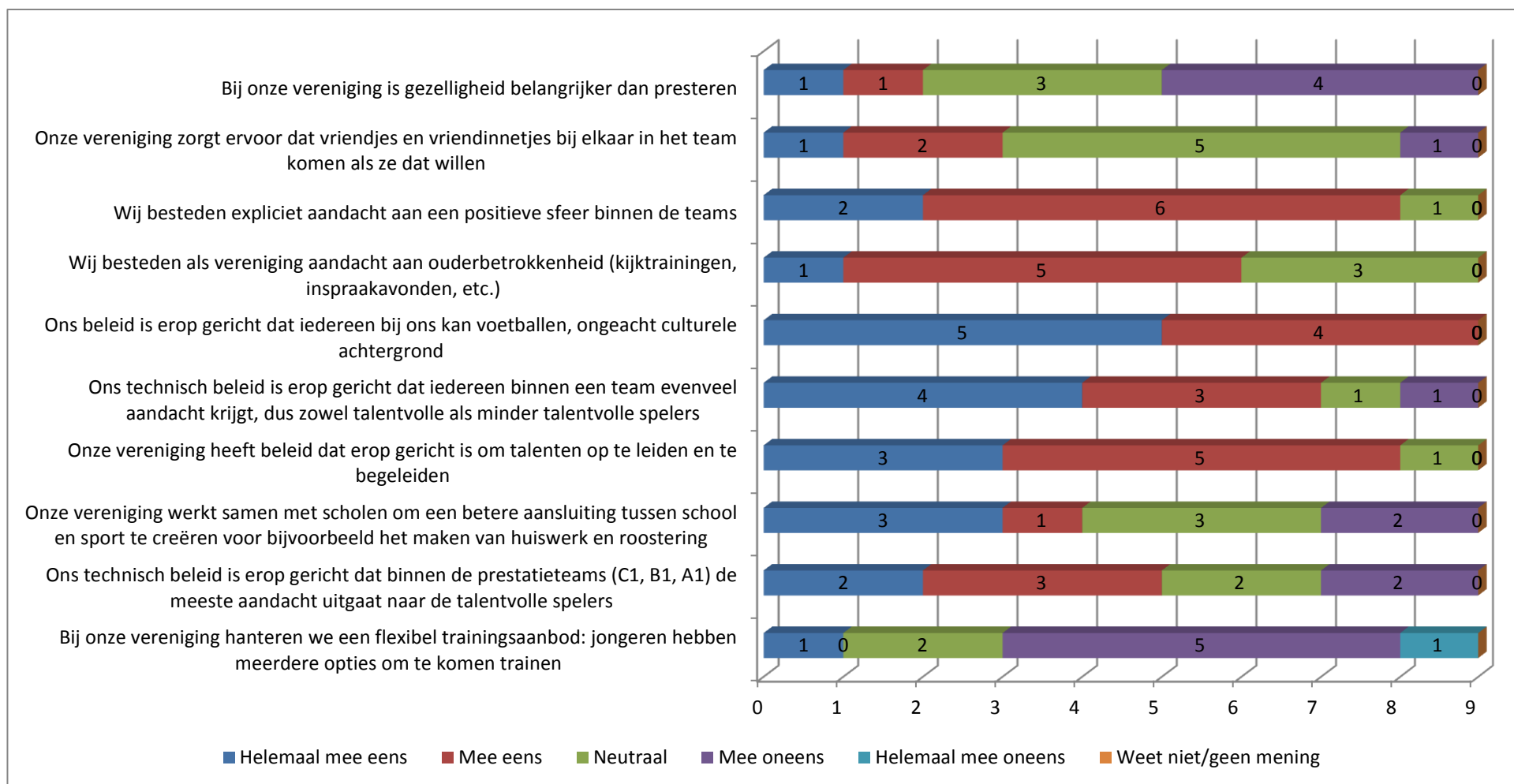
Net als bij de drop-outs en potentiële drop-outs is aan de voetbalverenigingen een aantal stellingen voorgelegd. In de onderstaande figuren zijn de resultaten weergegeven.

Figuur 11 Stellingen voorgelegd aan de verenigingen

De verenigingen hebben dezelfde stellingen voorgelegd gekregen als de drop-outs en potentiële drop-outs. Hierdoor kunnen de resultaten van de drie onderzoeksgroepen met elkaar worden vergeleken. De resultaten uit figuur 11 laten zien dat acht van de negen verenigingen aandacht besteden aan gezelligheid in de kantine. Verder vragen zes van de negen verenigingen nooit wat de jeugdleden belangrijk vinden of naar ideeën/suggesties voor verbetering van het aanbod en andere verenigingsgerelateerde zaken. Tot slot laat figuur 11 zien dat vijf van de negen verenigingen zichzelf als een prestatievereniging ziet.

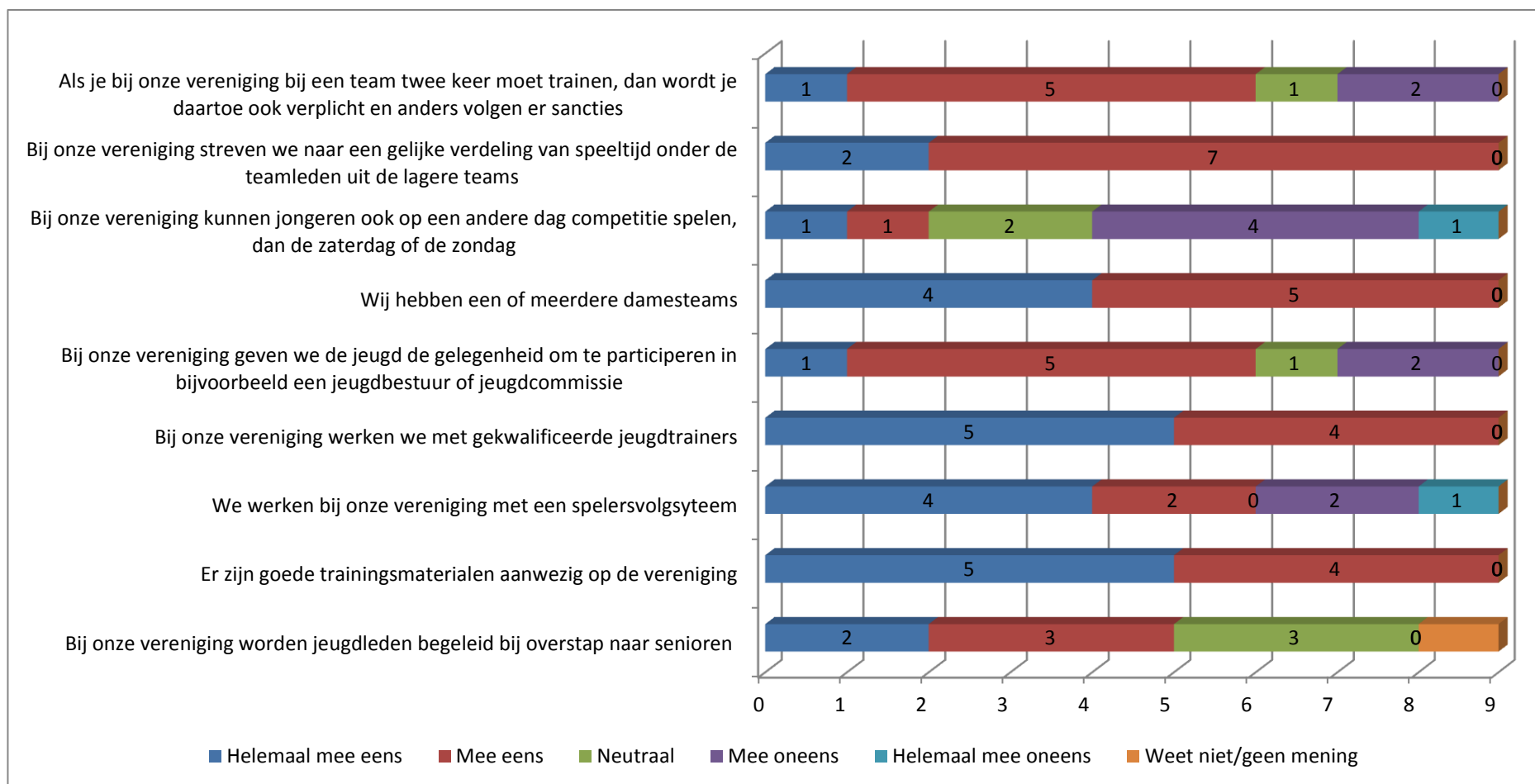
Op de volgende pagina worden in figuur 12 nog enkele stellingen besproken.

Figuur 12 Stellingen voorgelegd aan de verenigingen

Uit figuur 12 blijkt dat acht van de negen verenigingen expliciet aandacht besteden aan een positieve sfeer binnen de teams. Vier van de negen verenigingen geven aan dat er met scholen wordt samengewerkt om de aansluiting tussen school en sport te optimaliseren. Slechts één vereniging hanteert een flexibel aanbod zodat jongeren de gelegenheid hebben om op meerdere momenten te komen trainen.

In figuur 13 op de volgende pagina worden de laatste stellingen besproken die aan de verenigingen zijn voorgelegd.

Figuur 13 Stellingen voorgelegd aan de verenigingen

In figuur 13 worden de laatste stellingen besproken die aan de verenigingen zijn voorgelegd. Bij twee van de negen verenigingen kunnen jongeren ook spelen op een andere dag dan de zaterdag. Zes van de negen verenigingen geven jongeren de gelegenheid om te participeren in een jeugdbestuur of jeugdcommissie. Alle deelnemende verenigingen werken met gekwalificeerde jeugdtrainers. Als tot slot wordt gekeken naar materiaal, dan geven alle verenigingen aan goede trainingsmaterialen te gebruiken tijdens trainingen.

Vier van de negen verenigingen geven aan nog geen actie te hebben ondernomen om jeugdleden te behouden. De redenen hiervan worden in de tabel hiernaast weergegeven.

Tabel 5 Redenen om nog geen actie te ondernemen om jeugdleden te behouden.

Reden
• <i>Door tijdgebrek; Bestuurlijk is daar niet de menskracht voor. Zal moeten worden opgepakt.</i> • <i>Nog niet, we willen echter voor de doelgroep Junioren gaan kijken of we hen op een interessanter tijdstip kunnen laten spelen. Bijv. op zaterdag aan het eind vd middag zodat ze overdag nog kunnen werken.</i> • <i>Op dit moment andere prioriteit - staat wel op actielijst nieuw bestuur</i> • <i>Voor onze vereniging is daar nog geen echte noodzaak toe. We zitten eerder met teveel leden, dan te weinig en het is gezellig bij ons, waardoor het drop out percentage nog redelijk is.</i>

De vijf verenigingen die al wel actie hebben ondernomen is gevraagd wat zij tot nu toe hebben gedaan om hun jeugdleden te behouden. In de onderstaande tabel een overzicht van hun antwoorden.

Tabel 6: ondernomen acties om jeugdleden te behouden

Reden
• <i>Bijvoorbeeld door: tijdens studie in lager elftal in te delen; meetrainen; organiseren Vriendentoernooi; spelers vragen terug te komen (na bijv. studie).</i> • <i>Gesprek voeren, proberen in te gaan op specifieke wensen (vriendenteams bijvoorbeeld).</i> • <i>Gesprekken aangaan en trachten aan te sluiten bij de behoefte van de jongere.</i> • <i>Gesproken over het laten doen van `klusjes` op het sportpark; om het vakkenvullen op de zaterdag in een winkel te voorkomen en te bewerkstelligen dat er voetbal blijft worden.(Probleem financiën!).</i> • <i>We proberen altijd tot een gesprek te komen, maar meestal is een besluit om te stoppen al definitief.</i>

Tot slot hebben de verenigingen nog de mogelijkheid gekregen om een opmerking te plaatsen met betrekking tot drop-outs. In de onderstaande tabel een overzicht van deze opmerkingen.

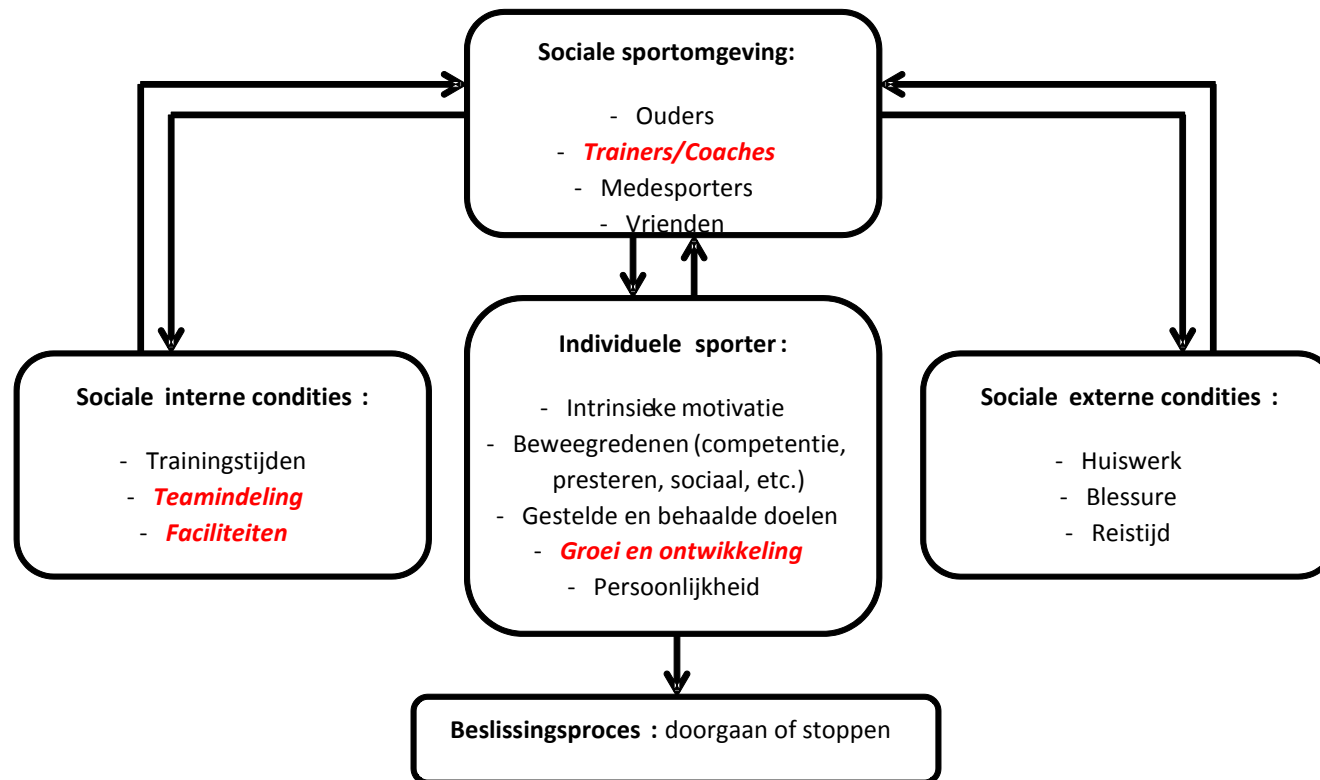
Tabel 7: Opmerkingen verenigingen

Reden
• <i>Doordat het aanbod voor de jonge jeugd groot is, maakt die jeugd ook gemakkelijker een overstap naar iets anders. Omdat clubliefde meer en meer naar de achtergrond verdwijnt, is stoppen ook gemakkelijker geworden.</i> • <i>Meer veld- en kleedkamer capaciteit en het daarbij behorend kader zouden we nog veel meer aandacht kunnen besteden aan de jeugd. Gemeente Zwolle moet de nota Buitensportaccommodaties uitvoeren, zoals is toegezegd en afgesproken.</i> • <i>Onze lagere senioren elftallen vergrijzen. Dat bevordert niet de aantrekkelijkheid voor jongeren om (in een lager team) te gaan voetballen...</i>

3. Conclusies

Op basis van de resultaten worden in dit laatste hoofdstuk enkele conclusies getrokken. Daarbij wordt het in de inleiding gepresenteerde model als uitgangspunt genomen. Het model geeft in een oogopslag weer welke factoren voor C- en B-

jeugd belangrijk zijn in hun beslissingsproces om al dan niet te stoppen met voetballen. Deze factoren zijn in het model cursief geschreven, rood gearceerd en vetgedrukt.

3.1 Een negatieve sfeer in een team is een belangrijke reden om te stoppen met voetballen bij een vereniging

Voor veel drop-outs heeft een negatieve sfeer in het team waarin ze speelde ervoor gezorgd dat ze zijn gestopt met voetballen. Ook voor veel potentiële drop-outs is de sfeer in een team voor een belangrijk deel bepalend in het beslissingsproces om al dan niet te stoppen met voetballen bij de vereniging waar ze op dat moment spelen. Niet alleen de resultaten van de uitgezette vragenlijst laten dit zien, maar ook tijdens de focusgroepgesprekken is stilgestaan bij het thema 'sfeer'. Ieder team dat heeft deelgenomen aan de focusgroepgesprekken wist voorbeelden te geven van jongens die waren gestopt omdat de sfeer in het team negatief was. De jongens die het betrof werden gepest, uitgescholden of buitengesloten, wat er uiteindelijk voor zorgde dat ze stopte met voetballen bij die vereniging.

3.2 Jeugd vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar hun mening

Hoewel dit minder nadrukkelijk naar voren komt uit de resultaten van de uitgezette vragenlijst, is vooral tijdens de drie focusgroepgesprekken duidelijk geworden dat jongeren uit de B-jeugd graag vaker hun mening zouden willen geven over het gevoerde verenigingsbeleid of willen meedenken over te nemen beslissingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om beslissingen die genomen worden met betrekking tot teamindeling, de accommodatie, de indeling van velden en het gebruik van materialen. Maar ook over de wijze waarop training wordt gegeven, zouden de jongeren vragen willen stellen en mee willen denken. Dit hoeft dan niet perse vanuit een jeugdbestuur of jeugdcommissie, maar meer in een vrijere vorm zoals een discussieavond.

3.3 Teveel aandacht voor 1^e teams kan leiden tot negatieve houding over de club bij lagere teams

De jongeren uit de 'lagere' teams geven aan dat er soms onevenredig veel aandacht uitgaat naar de 1^e teams van een lichting (C1, B1 en A1). Het is voor de jongeren geen reden om te stoppen, maar het zorgt er wel voor dat ze zich soms minder belangrijk voelen en er ontstaat een negatieve houding tegenover de club. Ze geven daarbij aan dat ze begrijpen dat de 1^e teams meer privileges hebben dan jongeren uit de lagere teams, maar de verdeling van aandacht zou beter kunnen, zodat er meer gelijkheid ontstaat. Het gaat hierbij om basisvoorzieningen zoals het hebben van een eigen trainer en het beschikken over een kleedkamer en voldoende tijd om te trainen.

3.4 De meeste voetballers vinden het belangrijk om zelf een betere voetballer te worden

Uit de resultaten blijkt dat de meeste voetballers op voetbal zitten om een betere voetballer te worden. Dat geldt voor zowel de jongeren uit de lagere teams als jongeren uit de 1^e teams. Dit betekent overigens niet dat de individuele prestatie voor de teamprestatie gaat. De teamprestatie staat nog steeds voorop. Het gaat er vooral om dat de trainer ervoor kan zorgen dat iemand een betere voetballer wordt door aandacht te besteden aan de individuele kwaliteiten en ontwikkeling van een speler, zodat zij een nog betere bijdrage kunnen leveren aan de teamprestatie. De jongeren vinden het dan ook belangrijk dat de trainer hen tot op zeker hoogte goed kent. Het gaat daarbij niet zozeer om de privésituatie, als wel om de persoonlijke eigenschappen van iemand en het karakter van een speler.

3.5 De meeste voetballers hechten veel waarde aan de staat en het gebruik van de accommodatie

De accommodatie van een vereniging is voor veel jongeren een belangrijke plek waar ze veel komen. Ze hechten er dan ook aan dat er voldoende kleedkamers zijn waar ze zich kunnen omkleeden voor een training of wedstrijd en dat de kleedkamers waar ze gebruik van maken schoon zijn. Ook de staat van de kleedkamers vinden ze belangrijk. Het gaat daarbij niet om luxe, maar als kleedkamers gedateerd zijn, ogen ze volgens de jongeren sneller vies en onhygiënisch. Een likje verf kan volgens hun wonderen doen. Ook de kwaliteit van de douches is volgens de jeugd een punt van aandacht. De temperatuur van het water is volgens veel jongeren erg onregelmatig en niet prettig.

3.6 De trainer speelt een sleutelrol binnen de club

Uit zowel de resultaten van de vragenlijst als de focusgroepgesprekken blijkt dat de trainer in vele opzichten een centrale rol speelt binnen de vereniging en in het plezier en de ontwikkeling van een jonge voetballer. De trainer is degene die de jongeren het meeste zien en het meeste invloed heeft op de ontwikkeling van een jongere als speler en als mens. Hij is ook degene die de schakel vormt tussen de leiding van de club en de spelers en waar de jongeren terecht kunnen met vragen. Veel jongeren verwachten van de trainer dat hij hem tot op zekere hoogte goed kent en aandacht heeft voor de persoonlijke ontwikkeling. Een zekere mate van empathisch vermogen is hierbij dus van belang. Ook verwachten ze dat de trainer er professioneel uitziet, zich professioneel gedraagt en ervoor zorgt dat het team beter gaat voetballen. Dat geldt voor zowel de 1^e teams als de 'lagere' teams. Een zekere mate van progressie is voor iedereen belangrijk, individueel en als team.

3.7 De vereniging kan veel invloed uitoefenen op het beslisproces van de jongere

De resultaten van het onderzoek laten zien dat er veel verenigingsgerelateerde factoren zijn die invloed hebben op het beslisgedrag van jongeren om al dan niet te stoppen met voetballen. Drie van de zes conclusies hebben betrekking op het beleid van de vereniging. Zo kan de vereniging direct of indirect invloed uitoefenen op de sfeer binnen een team, de rol van de trainer, de mogelijkheid die jongeren hebben om hun mening te geven en het verdelen van aandacht onder alle teams.

3.8 Het beeld van de verenigingen komt niet overeen met de antwoorden van de jongeren

Op veel onderwerpen geven verenigingen aan dat ze bepaalde acties hebben ondernomen of beleid hebben ontwikkeld om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk aan de wensen en behoeften van de jongeren tegemoet wordt gekomen. Opvallend is dat dit lang niet altijd door de jongeren zelf zo wordt ervaren. Een belangrijk voorbeeld hiervan is het aangaan van het gesprek met de jongeren. Veel verenigingen geven aan dit te doen, terwijl de jongeren aangeven dat er niet of nauwelijks om hun mening wordt gevraagd.